

Šta čini lidera uspešnim?

Ukoliko je tokom vaše karijere od vas traženo da opišete ko je i zašto bio vaš najbolji šef ili pak ko je i zbog čega bio najgori, suština ovog pitanja bila je da se identifikuju obrasci ponašanja i osobina koje uspešni lideri imaju.

Kada se prisetim nekih od lidera sa kojima sam imala priliku da se sretnem, ne mogu a da ne osetim emocije i adrenalin koje bih imala u situacijama kada smo radili zajedno. Taj šef je bio pokretački motor za sve nas u odeljenju, obaveze su uvek izgledale zanimljivo i izazovno, iz slabijih rezultata se intenzivno učilo, a odlično obavljene zadaci su se proslavljali i ostali duboko upamćeni u ličnim i korporativnim memoarima.

U mom slučaju, ono što mi prvo padne na pamet kada pomislim na omiljenog šefa je da nas je on razumeo i inspirisao da pomeramo lične granice.

Šta je to što neke ljude čini izuzetnim i uspešnim liderima?

Ideja da lideri sa sobom 'dobijaju' autoritet kroz tehničko znanje posla je i danas veoma aktuelna, ali se koncept uspešnog rukovođenja ljudima dosta pomerio i ka grupi veština koje se svrstavaju pod EQ, odnosno emocionalnu inteligenciju. Ovaj koncept razvio je Daniel Goleman, psiholog i naučnik, u revolucionarnom delu 'Emotional intelligence' (1995, Bantam Books), u kojem je postavio i temelj kompetencija koje čine emocionalnu inteligenciju.

RADMILA STANOJEVIĆ VAN OS,
KONSULTANT I TRENER
ACTION MANAGEMENT CONSULTING

Emocionalna inteligencija nam pomaže i u razumevanju i postavljanju fenomena liderstva na pravo mesto, a to je kako pomeriti osobu od tačke A u tačku B, a da se pri tom osoba oseća dobro u vezi sa samom sobom i u vezi sa poslom.

5 KLJUČNIH KOMPONENTI EMOCIONALNE INTELIGENCIJE

Samospoznavanje

Možemo reći da imamo dobru samospoznaju kada u svakom trenutku možemo da procenimo sopstvene emocije, jake strane, slabosti, pokretačke kاپisles, vrednosti i ciljeve. Potrebno je da budemo svesni ovih stvari kod sebe, ali takođe i njihovog uticaja na druge ljude.

Prema višegodišnjim istraživanjima na polju uspešnog liderstva, upravo ove kompetencije isplivale su kao ključni obrasci ponašanja koji su doprineli boljim odnosima u kompanijama i automatski boljim poslovnim rezultatima.

Samokontrola

Veština samokontrole uključuje sposobnost da kontrolišemo ili preusmeravamo neprikladne emocije i impulse.

Motivacija

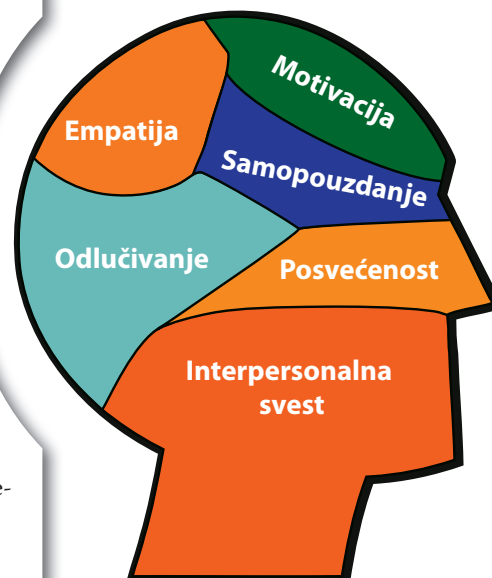
Motivacija je veština ispoljavanja samoinicijative kako bi se postigao određeni cilj.

Empatija

Veštine empatije uključuju prepoznavanje i poštovanje osećanja drugih ljudi, naročito kada se donose odluke.

Socijalne veštine

Socijalni aspekt ogleda se u upravljanju odnosima kako bi se delovanje ljudi usmerilo u željenom pravcu.

PONAŠANJA U KOJIMA SE OGLEDAJU KLJUČNE EQ KOMPONENTE

EQ KOMPONENTA	OGLEDA SE KAO:
SAMOSPOZNAJA	• Samopouzdanje • Realna procena ličnih sposobnosti • Smisao za humor (na sopstveni račun) • Želja za konstruktivnom kritikom
SAMOKONTROLA	• Sposobnost da se bude poverljiv • Lični integritet • Nedostatak panike i stresa u toku promena i novih situacija
MOTIVACIJA	• Strast za sam posao kao i za nove izazove • Nepresušna energija za poboljšanja • Optimizam čak i u lošim situacijama
EMPATIJA	• Sposobnost privlačenja i zadržavanja talentovanih • Sposobnost da se razvijaju drugi ljudi • Osećaj za različitost i poštovanje razlika kod ljudi
SOCIJALNE VEŠTINE	• Efektivnost • Moć ubeđivanja drugih • Intenzivan razvoj povezivanja sa drugima (networking) • Sposobnost u izgradnji i vođenju timova

*Emocionalna inteligencija je
suštinski deo celokupne ličnosti.*

NIZAK | VISOK NIVO EMOCIONALNE INTELIGENCIJE

Agresivan
Zahtevan
Egoističan
Zapovedan
Konfliktni

Asertivan
Ambiciozan
Energičan
Jake volje
Odlučan

Nervozan
Površan
Sebičan
Loš slušalac
Impulsivan

Mio, drag
Entuzijastičan
Društven
Šarmantan
Ubedljiv

Ne prihvata promene
Pasivan
Hladan
Spor
Tvrđoglav

Strpljiv
Stabilan
Predvidljiv
Dosledan
Dobar slušalac

Kritičan
Izbirljiv
Sitničav
Zahtevan
Perfekcionista

Detaljan
Pažljiv
Pedantan
Sistematičan
Prikladan

Empatija se ne može odglumiti

Da sumiramo, ono što nam EQ implicira je lako: naučite da upravljate pravilno delom mozga koji je zadužen za empatiju i saosećanje i ljudi će vas slediti. Naravno, nije baš u potpunosti ovako lako, pogotovo što sposobnost empatije ne možemo da 'odglumimo', ali suština je da možemo da osvestimo i unapredimo svoje EQ kompetencije kroz istrajnost, vežbu i konstantni 'feedback'.

'Adaptivno' liderstvo

Emocionalna inteligencija nam pomaže i u razumevanju i postavljanju fenomena liderstva na pravo mesto, a to je kako pomeriti osobu od tačke A u tačku B, a da se pri tom osoba oseća dobro u vezi sa samom sobom i u vezi sa poslom. Upravo ovo 'adaptivno' liderstvo je tip rukovođenja u kojem se puno naglasak stavlja na komponente EQ, čime se dobija saglasnost kritične mase ljudi u kompaniji za predstojeće promene. Ako je lider sposoban da objasni ljudima zašto misli će biti bolje u tački B, i pri tom odgovori na sva njihova moguća pitanja i kritike, a zatim im pomogne da prevaziđu nedostatak veština i znanja da bi se došlo u tačku B, ovakvo rukovođenje postavlja temelj kompanije sa kvalitetnom korporativnom kulturom i uspešnim poslovnim rezultatima.

Ljudi se ne plaše promena već onoga što bi mogli da izgube

Korisno bi bilo i odbaciti uvreženo mišljenje da se ljudi plaše promena, oni se ne plaše promena već onoga što bi mogli da izgube u toku promena. Dakle, lider sa visokim EQ-om ima ovo u vidu i upravo tu usmerava svoju pažnju i akciju, otkrivajući šta bi to moglo da bude gubitak za ljude i kako nadomestiti te gubitke. Adaptivno liderstvo nas uči i da u delikatnom procesu promena ili neke druge stresne ili rizične situacije, mnogi ljudi isplivaju kao pravi lideri, upravo zbog svojih EQ kompetencija. Na kraju, ne zaboravite ideju Robina Sharpe, autora bestslera 'The Leader who had no Title' (2010, Free Press): svako od nas je lider, samo zato što nam nije dodeljena zvanična titula ne znači da ne inspirišemo i ne vodimo ljude oko nas svaki dan... Mišlite o tome. ■